

A critical look at the policies of the Ministry of Health, Treatment and Medical Education in the direction of not expanding Persian language scientific journals

ARTICLE INFO

Article Type
Research Article

authors

Amir Hossein Gholami
Roya Fathi khanghah
Seyed Abedin Hoseini Ahangari

How to cite this article

Amir Hossein Gholami, Roya Fathi khanghah, Seyed Abedin Hoseini Ahangari, The Effectiveness of Spiritual Intelligence on Mental Strength and Psychological Health of Students, *Journal of Islamic Life Style Centered on Health*, 2023:7(2): 514-519.

1. MA, Department of Psychiatry, Student Research Committee, Hamedan University of Medical Sciences, Hamedan, Iran.

2. MA, Department of Regional Studies, Faculty of Political Science, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran.

3. Assistant Professor, Medical Library and Information Department, Faculty of Paramedicine, Hamedan University of Medical Sciences, Hamedan, Iran.

* Correspondence:

Address:
Phone:
Email: hoseini.abed@gmail.com

Article History

Received: 2023/02/25

Accepted: 2023/05/24

ABSTRACT

Purpose: Today, the criteria for determining the global position and authority of countries and the basis of their all-round development is the amount of knowledge production and their research achievements at the level of global competition. Obviously there is a direct relationship between research and technology and the amount of progress and sustainable development in the country. Giving importance to research and increasing research activities in the country has led to development and progress, self-sufficiency and real independence for that country.

Materials and Methods: The study was in the form of a letter, according to the review of the Supreme Leader's list and the examination of the existing university laws in the Ministry of Health.

Findings: Investigations show that in the Ministry of Health, Treatment and Medical Education, the publication of articles in Persian language is becoming less popular and Various causes, including research policies in the Ministry of Health, Treatment and Medical Education, lead to downplaying the importance of Persian language articles.

Conclusion: finally, it is possible to move towards scientific productions in Farsi with encouraging policies.

Keywords: Article, Persian, Language, Writing

امیر حسین غلامی

دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه روان پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی همدان، همدان، ایران.

رویا فتحی خانقاه

کارشناسی ارشد، گروه مطالعات منطقه‌ای، دانشکده علوم سیاسی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

سیدعابدین حسینی آهنگری*

استادیار، گروه کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی همدان، همدان، ایران.

چکیده

مقدمه: امروزه معیار تعیین جایگاه و اقتدار جهانی کشورها و اساس توسعه همه جانبه آنها میزان تولید دانش و دستاوردهای پژوهشی آنها در سطح رقابت جهانی است. با اطمینان میتوان ادعا کرد بین پژوهش و فناوری و میزان پیشرفت و توسعه پایدار در کشور رابطه مستقیم وجود دارد. اهمیت دادن به امر تحقیقات و افزایش فعالیتهای پژوهشی در کشور سبب توسعه و پیشرفت گردیده، خودکفایی و استقلال واقعی را برای آن مملکت به دنبال دارد.

روش کار: مطالعه حاضر در قالب نامه به سردبیر با توجه به مرور منویات مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) و بررسی قوانین دانشگاهی موجود در وزارت بهداشت به تبیین برخی از موانع پرداخته است.

یافته ها: بررسی ها نشان میدهد که در وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، چاپ مقالات به زبان فارسی با اقبال کم تری رو به روست و علل مختلفی از جمله سیاستگذاری های پژوهشی در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی منجر به کم اهمیت جلوه دادن مقالات فارسی زبان می شود

نتیجه گیری: در نهایت پیشنهاد میگردد که می توان با سیایت های تشویقی به سمت تولیدات علمی به زبان فارسی پیش رفت.

کلیدواژه: مقاله، فارسی، زبان، نوشتار..

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۲/۰۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۳/۰۳

*نویسنده مسئول: hoseini.abed@gmail.com

مقدمه

"بروید خطوط مقدم علم را بشکنید، از آن عبور کنید، بروید جلو؛ اکتفا نکنید به اینکه در قسمتهای مؤخر قافله‌ی علمی جهان باقی بمانید. جلو بروید. آن چیزی که من به عنوان یک آرزو، چند سال قبل از این مطرح کردم و باید به این آرزو برسیم، این است که گفتیم ما باید جوری برنامه‌ریزی کنیم، جوری حرکت کنیم که پنجاه سال بعد اگر کسی در دنیا خواست حرف علمی نو بشنود، مجبور باشد فارسی یاد بگیرد تا بتواند سخن علمی نو را بشنود."

مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) بیانات در دیدار کارآفرینان، تولیدکنندگان و دانش بنیانها (۱۴۰۱/۱۱/۱۰)

"همانطور که بارها عرض کردم، کشور ما و مراکز علمی ما برای دنیا مرجع علمی بشوند. این باید اتفاق بیفتد و ان شاء الله این کار خواهد شد. البته بنده تصور نمیکنم که حالا این کار در ظرف پنج سال و ده سال و پانزده سال انجام بگیرد؛ نه، من چند سال پیش گفتیم شما پنجاه سال دیگر، چهل سال دیگر این آینده را تصویر کنید که در دنیا هر کسی بخواهد به یافته‌های تازه‌ی علمی دست پیدا کند، مجبور بشود زبان فارسی یاد بگیرد؛ همت را این قرار بدهید. کاری کنید که در دنیا دیگران محتاج دانش شما باشند، مجبور باشند زبان شما را یاد بگیرند تا به دانش شما دست پیدا کنند؛ این کار هم ممکن است؛ این کار ممکن است."

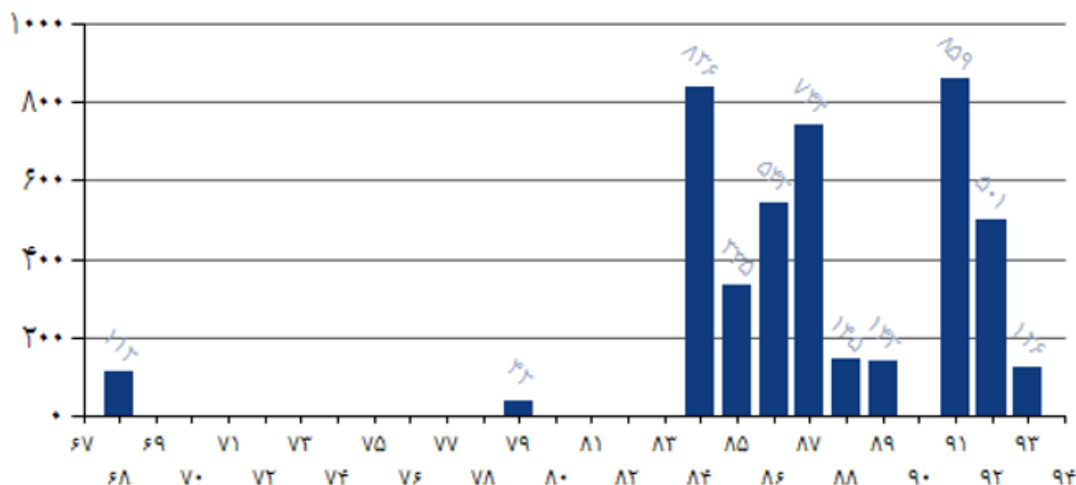
مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) بیانات در دیدار شرکت کنندگان در هفتمین همایش ملی نخبگان جوان (۱۳۹۲/۰۷/۱۷)

مقدمه

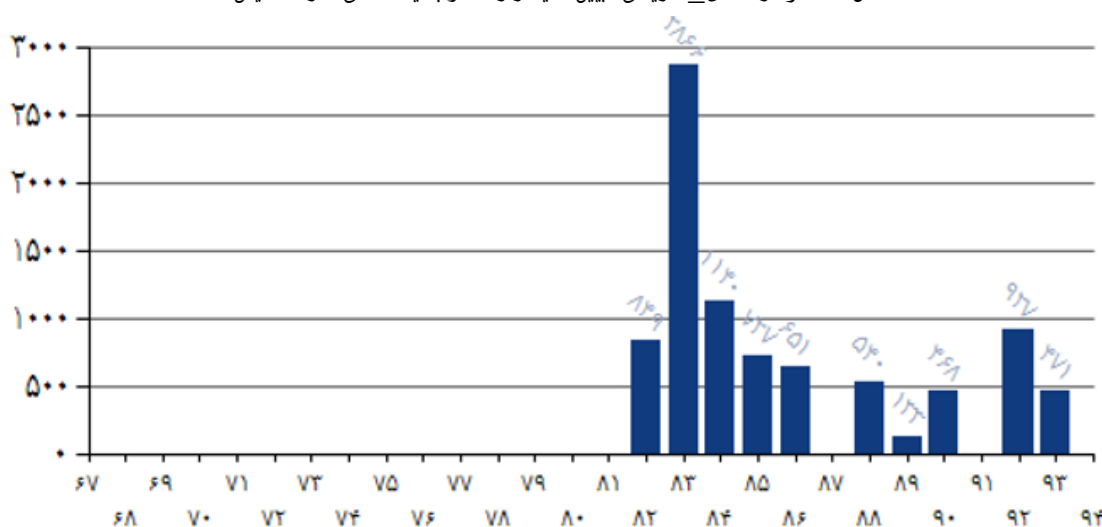
بستر اصلی توسعه، سازندگی و استقلال هر کشوری؛ تحقیقات است. بررسی کشورهایی که در سال های اخیر رشد چشمگیری در این حوزه داشته اند، نشان دهنده سرمایه گذاری متناسب و کارا در این بخش است. توسعه واقعی کشورها به میزان زیادی با افزایش کمیت و کیفیت تولیدات علمی آن ها ارتباط دارد (۱).

با توجه به تاکیدات مقام معظم رهبری در طول سال های گذشته مبنی بر اهتمام تولیدات علمی به زبان فارسی بر آن شدیم تا با ذکر چند نکته نسبت به تنویر ابعادی از منویات معظم له در حوزه تولیدات علمی در دانشگاه ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی پردازیم:

- پس از بررسی وبگاه khamenei مشخص شد که دو کلید واژه "مرجعیت علمی" و "شکستن مرزهای دانش" در بیانات ایشان بارها مورد تأکید قرار گرفته که در هر دو عنوان به اهمیت زبان فارسی در تولیدات علمی اشاره شده است (۲).

شکل ۱- نمودار عددی_ تاریخی تبیین کلید واژه "مرجعیت علمی" از ۲۷ فیش

شکل ۲- نمودار عددی_ تاریخی تبیین کلید واژه "شکستن مرز های دانش" از ۴۸ فیش

در بررسی پایگاه اطلاعاتی SJR، جایگاه علمی ایران بر اساس اسناد علمی منتشر شده در پایگاه های علمی بین المللی در میان ۲۳۴ کشور، رتبه ۱۵ است که جزئیات دقیق آن به شرح ذیل می باشد:

جدول ۱- اسناد علمی منتشر شده از کشور ایران بر اساس پایگاه اطلاعاتی SJR

شاخص H	تعداد مقالات	استنادات	استناد به ازای هر مقاله
۴۱۶	۷۳۳۰۸۰	۸۷۸۸۳۹۰	۱۱/۹۹

فوق دکتری از ۴ دانشگاه مختلف کشور اسپانیا بود که تجارب پژوهشگران به عنوان نویسندگان مقالات به زبان انگلیسی و به زبان اصلی آنها به شدت با حوزه علمی آنها مرتبط است. اما با کمال تعجب، محققان اسپانیایی در همه رشته ها میزان مشابهی از انگیزه را هنگام نوشتن مقالات تحقیقاتی به زبان انگلیسی ابراز کردند. آنها ارتباط قوی بین این زبان و تمایل به شناسایی و پاداش تحقیقات خود را بیان کردند. دیگر یافته های این مطالعه نشان داد که "خوانندگان مقالات"، عامل کلیدی در انتخاب زبان انتشار است. در نهایت محققان ۳ عامل "بهره وری علمی و دیده شدن"، "کیفیت و تأثیر

در همین پایگاه، تعداد تولیدات علمی هر کشور را به تفکیک هر رشته می توان مقایسه کرد که حوزه علوم پزشکی با تعداد ۲۴۰۴۸ مقاله در سال ۲۰۲۱ با اختلاف در جایگاه اول تولیدات علمی به زبان خارجه قرار دارد و این در حالیست که رتبه های بعدی این نمودار به ترتیب؛ حوزه مهندسی با ۱۶۷۳۴، شیمی ۸۸۹۷، بیوشیمی- زیست شناسی مولکولی و پزشکی ۸۷۶۳، فیزیک و نجوم ۸۵۳۷ می باشد (۳).

در مطالعه ای توسط ناوارو (Navarro) و همکاران در سال ۲۰۱۵ با هدف بررسی انگیزه محققان برای انتشار مقالاتشان به زبان انگلیسی انجام گرفت، یافته ها حاصل از نظرسنجی ۱۷۱۷ محقق

زبان که زبان نویسنده مقاله را نیز در بر بگیرد در اولویت قرار گرفته است (۶، ۷).

اگر این پیش فرض را بپذیریم که سیاست گذاری در حوزه های مختلف یکی از عوامل کلیدی در تعیین مسیر و نقشه راه آن حوزه است؛ باید به این نکته اهتمام ویژه داشت که در عرصه تولیدات علمی سیاستگذاران با مصوب کردن آیین نامه ها، قوانین و دستورالعمل های اجرایی در تعیین این مسیر نقشی بسیار کلیدی دارند و مطلوب است که این اسناد بررسی شوند تا به اهداف سیاستگذار پی برد. حال به پاره ای از این اسناد و مصوبات اشاره می کنیم:

در دانشگاه های علوم پزشکی به استناد تصمیمات جلسه ۲۶۷ مورخ ۱۳۹۳/۲/۱ شورای اسلامی شدن دانشگاهها و مراکز آموزشی کشور و مصوبه یکصد و پنجاه و هشتمین جلسه هیأت ممیزه مرکزی مورخ ۱۳۹۳/۲/۳۱ شرط داشتن مقاله تحقیقی اصیل در نمایه های بین المللی نوع یک حذف و ارائه مقاله تحقیقی اصیل در نمایه (ISC) برای ارتقا اساتید معارف اسلامی دانشگاه های علوم پزشکی کشور " جایگزین شد.

در ماده ۳ (فعالیت های پژوهشی، فناوری) آیین نامه ارتقای اعضای هیأت علمی در تاریخ ۱۳۹۵/۰۶/۲۹ به شماره ۵۰۰/۶۶۰ نیز تنها در ماده ۱۰ بنده دو جدول ۳-۲ بیان میدارد:

"چاپ حداقل یک مقاله به زبان فارسی در هر مرتبه ارتقاء الزامی است"

و در شیوه نامه اجرایی صادر شده از دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی؛ سقف امتیاز دهی مقالات تحقیقی اصیل (Original) در مجلات (مصوب علمی پژوهشی) پزشکی بر حسب نمایه های بین المللی و امتیاز بندی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به شکل جدول ذیل خواهد بود (۸):

تحقیق" و "سیاست های ارزیابی پژوهش" را از مهمترین انگیزه ها برای انتشار مقالات به زبان انگلیسی بیان داشتند (۴).

در مطالعه استوکر و ویگینتون در عنوان مطالعه خود با طرح سؤالاتی همچون

- انگلیسی تا چه حد به زبان غالب ارتباطات علمی تبدیل شده است؟

- چه عواملی افراد غیر بومی را وادار می کند تا تحقیقات خود را به جای زبان مادری خود به زبان انگلیسی منتشر کنند؟

با استفاده از نظرسنجی از بیش از ۸۰۰ نویسنده مقاله علمی در مجلات اشیرینگر نیچر (Springer Nature)، متوجه شدند که میانگین پژوهشگران غیرانگلیسی زبان تقریباً ۶۰ درصد از مقالات ارسال خود را به زبان انگلیسی می سازند. این درصد در رشته ها، مناطق و گروه های سنی متفاوت است و دانشمندان جوان تر، اروپایی ها و آن هایی که در علوم طبیعی هستند بیشتر به زبان انگلیسی علاقه دارند. در نهایت پژوهشگران دریافتند که باور به این که انتشار به زبان انگلیسی باعث افزایش شهرت کار فرد می شود، انگیزه اصلی است. در مقابل، به نظر نمی رسد که فشارهای سازمانی برای انتشار به زبان انگلیسی بر انتخاب زبان محققان تأثیر بگذارد (۵).

در این راستا پس از ابلاغیه وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و تخصیص سیاست های تشویق انتشار مقالات به زبان انگلیسی باعث شده که بررسی میدانی راقمین این سطور نشان دهد که اعضای هیأت علمی و پژوهشگران تمایل فراوانی برای انتشار مقالات با کیفیت و دستاورد های بدیع علمی در مجلات انگلیسی زبان و در درجه بعد انتشار در مقالات فارسی زبان دارند.

بررسی ها نشان می دهد که در کشور هایی که در رتبه بندی علمی در جایگاه مناسبی در جهان قرار دارند تمایل فراوانی به انتشار مقالات خود به زبان بومی دارند که از آن جمله می توان به کشور چون ژاپن اشاره کرد و از طرفی در برخی مجلات انتشار به چند

جدول ۱- سقف امتیاز دهی مقالات تحقیقی اصیل (Original) در مجلات (مصوب علمی پژوهشی) پزشکی بر حسب نمایه های بین المللی و امتیاز بندی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

سقف امتیاز	امتیاز مجلات علمی پژوهشی که در نمایه های بین المللی ذیل ثبت می شوند
تا هفت امتیاز	نمایه های نوع یک ISI Web Of Science (ISI), Medline (Pubmed)
تا چهار امتیاز	نمایه های نوع دو Scopus
تا سه و نیم امتیاز	نمایه های نوع سه BIOSIS , Chemical Abstracts, Current Contents, EMBASE,
تا سه امتیاز	سایر نمایه های بین المللی
تا دو امتیاز	در صورتیکه مجله در هیچ نمایه ای ثبت نشود

- آیا بهتر نیست در آیین نامه مورد نظر و سایر بسته های سیاسی بر مبنای منویات مقام معظم رهبری و سایر دلسوزان و دانشمندان عرصه علم؛ مجلات نمایه شده در پایگاه استنادی جهان اسلام (ISC) و مجلات علمی پژوهشی مصوب کمیسیون نشریات وزارت بهداشت را همانند آیین نامه ارتقاء اعضای هیئت علمی وزارت علوم تحقیقات در سطح مجلات نمایه نوع ۱ قرار دهیم (پیوست ۱) و از این طریق به تقویت مجلات فارسی بپردازیم؛ البته در این مسیر سطح بندی مجلات فارسی نیز از ضروریات است. در نهایت با توجه به عوامل مؤثر بر تمایل نویسندگان ایرانی به زبان دیگر و با توجه به اهمیت ایجاد انگیزه در پژوهشگران می توان با اتخاذ سیاست های مناسب از جمله اصلاح آیین نامه ارتقاء اعضای هیئت علمی وزارت بهداشت و دیگر تدابیر تشویقی برای پژوهشگران، در جهت تحقق اهداف کلی و پیشرو بودن زبان فارسی در دنیای علم در سطح جهان گام های مهمی برداشت.

در جدول فوق مجلات علمی_ پژوهشی فارسی زبان مصوب کمیسیون نشریات علوم پزشکی کشور با نمایه ISC در طبقه "سایر نمایه های بین المللی" قرار می گیرند که حدود ۴۳٪ امتیاز در مقایسه با نمایه های نوع یک را دارند که تمامی آن ها به زبان انگلیسی هستند.

حال چندین سؤال مهم از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، شورای عالی انقلاب فرهنگی و سایر دستگاه های ذیربط مطرح است که:

- آیا تدوین این سیاست و آیین نامه برای ارتقاء اعضای هیئت علمی وزارت بهداشت که بخش اعظمی از تولیدات علمی کشور را منتشر می کنند و غالباً به دلیل سطح بندی مجلات در همین آیین نامه مایلند تا مقالات با کیفیت خود را در مجلات خارجی به چاپ برسانند؛ چه تعداد مقالات با کیفیت باقی می ماند که در مجلات علمی فارسی انتشار یابند؟
- آیا این سیاست منجر به تضعیف مجلات فارسی زبان نمی شود؟

نوع فعالیت	نمایه/ مرجع	رتبه/ نوع	حداکثر امتیاز	
مقاله علمی پژوهشی	JCR (Journal Citation Reports)	Q ¹	۷	
		Q ²	۶	
		Q ³	۵.۵	
		Q ⁴	۵	
	ESI (Essential Science Indicators)	مقاله داغ یا پراستاد	برحسب رتبه با ضریب ۱.۵	
		ISC داخلی (سامانه ارزیابی نشریات علمی وزارت علوم)	A+	۵
			A	۴.۵
B	۴			
Scopus	C	۳.۵		
	-	۵		
	بدون ضریب تاثیر	۲		
مقاله کوتاه، یادداشت پژوهشی	ISI (Thomson)	-	صفر	
	ISC خارجی	-	صفر	
	-	نصف امتیاز مقاله کامل بر حسب نمایه و رتبه		
مقاله کنفرانسی	-	بین المللی خارجی	۲	
		بین المللی داخلی	۱.۵	
		ملی	۱	

۱۳۹۵/۷/۲۷ وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری در دانشگاه های تبریز (۹) و سیستان و بلوچستان (۱۰).

شیوه نامه اجرایی بند (۲) از ماده (۵) شیوه نامه اجرایی آیین نامه ارتقاء مرتبه اعضای هیات علمی آموزشی و پژوهشی مصوب

کیفیت نشریه	JCR Q1	JCR Q2	JCR Q3	JCR Q4	WOS, Scopus		علمی - پژوهشی (فارسی) داخلی	علمی - پژوهشی (انگلیسی) داخلی
					داخلی	خارجی		
حداکثر امتیاز	۷	۶/۵	۶	۵/۵	۴/۵	۴	۵	۵

10. 2023 [Available from:
<https://www.usb.ac.ir/Rules/ID>.

References

1. azami M. Investigating the amount and factors affecting the production of science among the academic staff members of Kerman University of Medical Sciences, during the years 2000 to 2007. *Librarianship and information*. 2010;13(3):225-42.
2. Iran2023 [Available from:
<https://farsi.khamenei.ir/>.
3. : Scimago Institutions Rankings.; 2023 [Available from:
<https://www.scimagojr.com/countryrank.php>.
4. López-Navarro I, Moreno AI, Quintanilla MÁ, Rey-Rocha J. Why do I publish research articles in English instead of my own language? Differences in Spanish researchers' motivations across scientific domains. *Scientometrics*. 2015;103:939-76.
5. Stockemer D, Wigginton MJ. Publishing in English or another language: An inclusive study of scholar's language publication preferences in the natural, social and interdisciplinary sciences. *Scientometrics*. 2019;118(2):645-52.
6. Editors PM. Ich weiss nicht was soll es bedeuten: language matters in medicine. *Public Library of Science San Francisco, USA*; 2006. p. e122.
7. Liew YR. SAY AGAIN?: SCIENTIFIC WRITING AND PUBLISHING IN NON-ENGLISH SPEAKING COUNTRIES [The Official Blog of the Journal of European Psychology Students]. Available from: <https://blog.efpsa.org/2012/12/30/say-again-scientific-writing-and-publishing-in-non-english-speaking-countries/>.
8. Implementation guidelines for the promotion of academic staff members in 2017 Tehran: Ministry of Health and Medical Education; 2017 [Available from:
<https://aac.behdasht.gov.ir>.
9. Implementation guidelines for the promotion of academic and research faculty members 2020 [Available from:
<https://academics.ui.ac.ir/page-academicsmain/fa/16/letters/730-G131>.